

București, 7 Februarie 2018

Insolvențele din România rămân la un nivel de două ori mai mare față de media din Europa Centrală și de Est

Anul 2017 a adus 8.256 proceduri noi de insolvență, în creștere cu 3% față de 2016, când s-au înregistrat 8.053 de noi proceduri. În ciuda minimului din ultimii 15 ani, România raportează un nivel mediu al companiilor insolvente raportat la 1.000 de firme active de 2,4%, ceea ce înseamnă de aproape două ori peste media din Europa Centrală și de Est.

În acest context, este mai important să evaluăm calibrul companiilor insolvente, din perspectiva pierderilor financiare cauzate creditorilor și a dimensiunii sociale, prin locurile de munca pierdute. Din această perspectivă, 2017 a înregistrat o oarecare stabilizare a companiilor insolvente cu venituri peste 1 MIL EURO, respectiv 326 firme, comparativ cu 333, în anul anterior. În ciuda acestui fapt, pierderile produse creditorilor de către firmele insolvente în 2017 s-au ridicat la 9,6 MLD RON, în creștere cu 13% comparativ cu anul anterior, respectiv 8,5 MLD RON. Pe de altă parte, numărul locurilor de muncă raportate de către firmele insolvente în 2017 se ridică la 47.578, cu 32% mai mic față de cel din anul anterior.

Cele 3 greșeli majore ale firmelor care au intrat în incapacitate de plată sunt:

- **Finanțarea deficitară a investițiilor**, prin folosirea resurselor atrase pe termen scurt pentru a finanța nevoile pe termen lung. 7 din 10 companii insolvente și-au plătit furnizorii mai târziu decât durata medie de colectare a creanțelor și vânzarea stocurilor, motivul fiind faptul că 60% au achiziționat active corporale (ca de exemplu terenuri, mașini, utilaje), 30% și-au achitat doar parțial datoriile către bănci (pentru a reduce costul cu dobânzile plătite) și dividende către acționari, iar 10% au creditat diferite companii, majoritatea acestora fiind parte din același grup de firme (acționari și/ sau administratori comuni cu firma subiect sau grad de rudenie/ prieteni apropiați);
- **Investițiile greșite**: 75% dintre companiile insolvente au avut un cost al finanțării afacerii (costul mediu ponderat al capitalurilor) mai mare decât randamentul activelor, deoarece rezultatul așteptat al investițiilor nu a fost materializat. Atunci când randamentul activelor (efectul) este inferior costului finanțării (efortul), situația companiei se deteriorează și riscul de insolvență crește;
- **Politica agresivă a dividendelor**: o treime dintre firmele insolvente a distribuit majoritatea profitului net sub formă de dividend în mod accelerat înaintea momentului încetării activității, fără un factor compensator pentru consolidarea situației de lichiditate (ex: creșterea profiturilor obținute sau a cifrei de afaceri). Aceasta a determinat creșterea gradului de vulnerabilitate a companiilor respective, precum și o dependență mai mare de finanțarea externă.

Cauzele intrării companiilor în incapacitate de plată

Din totalul celor 8.256 de companii insolvente în 2017, 4.185 au depus declarațiile financiare înainte de intrarea în incapacitate de plată. Pentru acestea, au fost calculați indicatorii financiari pentru ultimele 5 exerciții financiare precedente, cifrele fiind consolidate la nivelul întregului eșantion al firmelor insolvente. Rezultă, astfel că:

- **Nivelul veniturilor a scăzut semnificativ în ultimii 3-4 ani prealabili intrării în incapacitate de plată.** Cifra de afaceri medie din 2016 a fost de 2,1 MIL RON, cu 28% mai puțin decât anul anterior și cu 30% mai mică decât cea din 2012, nivelul de vârf al veniturilor pentru aceste companii;
- **În contextul scăderii semnificative a veniturilor, aceste companii au demonstrat o capacitate limitată de a se restructura.** Flexibilitatea redusă și incapacitatea de a se restructura eficient au fost determinate de nivelul foarte ridicat al cheltuielilor fixe. Acestea din urmă au fost alimentate de investițiile majore în activele fixe, în condițiile în care ponderea acestora în totalul activelor a crescut constant, de la 36% în 2012, la 44% în 2016. Pierderile consolidate s-au ridicat la 9,3% din nivelul cifrei de afaceri;
- **Gradul de îndatorare a companiilor respective a crescut constant, de la 85% în 2012, la aproximativ 104% în 2016.** Dinamica a fost determinată de acumularea de pierderi care au erodat nivelul capitalurilor proprii, aportul foarte scăzut de capitalizare din partea acționariatului și necesitatea de suplimentare a datoriilor pentru a gestiona presiunile asupra lichidității;
- **Gradul de acoperire a datoriilor prin nivelul vânzărilor a scăzut de la 103% în 2012, la doar 75% în 2016;**
- **Ciclul de conversie a banilor (calculat prin nivelul cumulativ al rotației stocurilor și creanțelor minus durata medie de plată a furnizorilor) a devenit negativ în 2016,** ceea ce înseamnă că principala sursă de finanțare a fost reprezentată de creșterea datoriilor pe termen scurt, a căror pondere în total capitaluri împrumutate a crescut de la 48% (2012), la 75% (2016).

Industria cu cel mai mare număr de insolvențe

Din perspectiva distribuției sectoriale, industriile cu cel mai ridicat număr al companiilor insolvente prin raportare la 1.000 de companii active sunt: fabricarea produselor textile, producția și furnizarea de energie electrică, asanarea și îndepărtarea gunoaielor, industria extractivă și construcții.

2017 a înregistrat o creștere semnificativă a companiilor nou înființate, în condițiile în care numărul SRL-urilor înmatriculate este de aproape 100.000, revenind la nivelul din 2008, înainte de impactul crizei financiare globale la nivel local.

Evoluția înmatriculărilor în funcție de sectorul de activitate diferă semnificativ de la o industrie la alta. Cele mai mari creșteri din această perspectivă sunt în industria prelucrătoare (+122%), activități de spectacole, culturale și recreative (+73%) și alte activități și servicii (+60%). În schimb, comerțul și intermedierea financiară sunt singurele sectoare care au o scădere a companiilor nou înmatriculate, cu -10% (la doar 29.555) și -22% (la 1.455).

“În ciuda creșterii economice record și a avansului semnificativ al consumului cu aproape 10% față de anul anterior, în 2017 numărul insolvențelor înregistrate crește ușor. Această evoluție arată că după scăderea accelerată a numărului de insolvențe în ultimii 3 ani, pe fondul creșterii lichidității din piață, efectul începe să se disipeze și estimez că în perioada următoare vom vedea mai multe firme în incapacitate de plată.

Această estimare este bazată și pe analize ale Coface, care arată că în economie numărul companiilor care nu realizează profit și au o solvabilitate slabă este important (1 din 3 companii s-ar încadra în această categorie), acestea fiind extrem de expuse la a înregistra dificultăți în plata datoriilor, în condițiile în care lichiditățile vor deveni mai greu accesibile sau mai scumpe.

Coface evaluează în fiecare an un număr mare de companii, care realizează peste 80% din cifra de afaceri din economia locală, iar o analiză a acestui portofoliu arată că doar 1 din 4 companii prezintă un risc scăzut de insolvență”, a precizat Eugen Anicescu, Country Manager, Coface România.

“Din perspectiva cadrului general al afacerilor în România, nu găsesc o explicație care să justifice creșterea numărului de companii în 2017, pentru că salariul mediu în sectorul privat a crescut cu aproape 15%, cadrul fiscal și juridic au fost instabile, costul finanțării a crescut la finalul anului, investițiile publice au scăzut la jumătate față de anul anterior, în timp ce investițiile străine au stagnat în sectoarele cheie. Singura explicație în cazul creșterii cu 32% a numărului de companii nou înființate este efectul de bază. Mediul de afaceri local a pierdut aproximativ un milion de companii în ultimii 10 ani, înregistrând un număr de firme care și-au întrerupt activitatea de patru ori mai mare, comparativ cu media regională. La fiecare companie nou înființată în 2008 - 2016, 2,2 companii și-au întrerupt activitatea. România a ajuns să aibă doar 23 de firme la 1.000 de locuitori, cel mai scăzut nivel din UE după Serbia, care are 19 firme la fiecare 1.000 de locuitori. În momentul de față, mediul de afaceri local este embrionar, deoarece jumătate dintre companiile active sunt înființate după 2009 și nu au trecut prin tumultul crizei financiare. Acest proces al regenerării distructive a lăsat un gol imens în mediul de afaceri, care acum poate fi preluat de companiile nou înființate, în condițiile în care nivelul foarte ridicat al creșterii economice și costul de finanțare în continuare scăzut creează oportunități interesante în acest moment”, a declarat Iancu Guda, Services Director, Coface România.

CONTACT MEDIA:

Emilia POPA - T. 0374 670 778 - . emilia.popa@coface.com

Despre Coface

Grupul Coface, lider mondial în asigurările de credit, oferă unui număr de 50.000 de companii din întreaga lume soluții de protecție împotriva riscului financiar de neplată a clienților proprii, atât pe piața internă, cât și pentru export. Grupul, care își propune să fie cel mai agil asigurator de credite la nivel mondial în industrie, este prezent în 100 de țări, are 4.300 de angajați și o cifră de afaceri consolidată de 1.411 MLD EUR în 2016.

Coface publică evaluările sale de risc de țară, pe baza cunoștințelor sale unice asupra comportamentului de plată al companiilor și pe baza expertizei celor 660 de underwriter-i ai săi și analiști de credit, situați aproape de clienți și de debitori.

www.coface.com

Coface SA. este listată la Euronext Paris - Compartiment B
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

COFA
LISTED
EURONEXT